

Eesti rahvakultuur on eestlaste loodud koolitamata traditsioonil ja pärimusel põhinev kultuur. Rahvakultuuri üks osa – rahvakunst, on kunstilooming, mida peamiselt viljelesid talupojad ja käsitöölised, mitte kutselised kunstnikud. Seda iseloomustavate aspektidena võib välja tuua tema ülekaalus olevat tarbefunktsiooni ja sellega seotud dekoratiivsust. Hõlmab mööbli, maja- ja tööriistu, rõivad, vaipu, ehteid, lelusid, ehitisi jms. Rahvakunstis kajastuvad rahva tähelepanekud loodusest, teadmised elust, seos tavade, kommete ja uskumustega.

HARGLA LÄTILAPILINE- JA KIRIVÖÖ MUSTER - ornamentika ja selle tähendus rahvakunstis
Oluliseks detailiks talurahva rõivastuses olid vööd. Vöö seati juba väikese tüdruku särgile, lootes, et nii kasvab tüdruk peenepihaline. Vöö ülesanne oli hoida koos särki, kui oldi särgiväel ning hoida üleval värvlita seelikut. Lisaks usuti, et vöö kaitseb selle kandjat. Arvati, et tugevalt ümber keha mähitud vöö hoiab inimest haiguste eest, selletõttu vahel isegi magati, vöö tugevalt ümber piha keritud. (WI 2021) Vöö mähitati 2-3 korda ümber piha, ots torgati lõpuks vöö alla. Harglas olid levinud nii lätlapilised telgedel kootud kui ka kirivööd. 19. sajandi esimese poole kirivööd iseloomustab jäme kude ja suured dekoratiivkirjad. Lapilisi vööd kooti

üldjuhul telgedel, *puie pääl*, aga kel võimalust polnud, kudunud ka sängi tulba otsas.

Teema: HARGLA LÄTILAPILINE- JA KIRIVÖÖ MUSTER - ornamentika ja selle tähendus rahvakunstis

Sihtgrupp: Sobib alates 3. klassist.

Maht: 45. min

Eesmärk: Õppida tundma märke ja sümboleid Eesti Rahvakunstis, õppida tundma Hargla khk kirivööde mustreid

Väljundid: Teema läbimisel tunneb Hargla khk kirivööde mustreid, tunneb eesti rahvakunsti keskaegse taimornamendi motiive (rist-, sõõr-, elupuu);

Lõiming: Ajalugu, käsitöö, loodusõpetus, geograafia.

Meetodid: Rühmatöö; individuaaltöö.

Materjalid: esitlus, tööleht „Märgid“ ja „Kindad“

Uurimistöö: HARGLA KIHELKONNA RAHVARÕIVAD 19. SAJANDIL, 2019

Esitlus õppijate eelneva- ja uue teoreetilise materjali sidumiseks.

Vööde näidised, mis on valmistatud tunni läbiviimiseks, vööd muuseumi kogudest.